

Bilaga 4 Referensmaterial

FÖRVALTNINGSPLAN 2016-2021
BOTTENVIKENS VATTENDISTRIKT

FÖRORD

Vattnet i Sverige och särskilt i dess norra delar ses ofta som något självklart, något som finns i rikliga mängder och håller hög kvalitet. Denna bild stämmer inte riktigt och så är heller inte fallet i andra delar av världen där vatten, både avseende mängd och kvalitet, är det som tydligast begränsar livets förutsättningar och därigenom genomsyrar alla samhällen.

Förvaltningen av vatten är en miljö- och resursfråga med många dimensioner. Vatten är vårt viktigaste livsmedel, en av våra allra viktigaste resurser och utgör livsmiljö för många växter och djur. Det är därför naturligt att frågor om hur vi ska hantera vatten är nära förknippat med samhällsfrågor i stort. Vare sig vi dricker vattnet, utnyttjar det som kylvatten, till elproduktion, fiskar, badar eller gläds åt naturupplevelsen måste vi alla ta ansvar.

Vatten är inte en vara som vilken som helst utan ett arv som måste skyddas, försvaras och behandlas som ett sådant. Vattenförvaltningen arbetar efter EG:s ramdirektiv för vatten för att nå god vattenstatus i alla grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten.

Den 16 december 2016 togs ett viktigt steg på vägen mot bättre vatten i Bottenvikens vattendistrikt. Då fastställde vattendelegationen miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan 2016-2021 för distrikts vattenförekomster som tar vid efter förvaltningsplan och åtgärdsprogram 2009-2015. Dessa dokument ligger till grund för fortsatt arbete med att säkra, förvalta och förbättra tillståndet i distriktets grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten.

Vattenförvaltningsarbetet engagerar alltifrån kommuner och statliga myndigheter men förutsätter också deltagande från andra intressenter såsom privatpersoner, företag och vattenråd. En utmaning kommande år blir att se till att vattenfrågorna i högre grad integreras i samhällsplanering och myndighetsutövning, liksom att vattenfrågorna medvetandegörs i högre utsträckning hos verksamhetsutövare och enskilda. Vår målsättning är att miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram ska bli effektiva verktyg för att nå uppsatta mål. Att arbeta med vattenfrågorna på ett sammanhållet och genomtänkt sätt ger resultat i form av bättre vatten, goda vattenmiljöer och hållbara vattenresurser.

Nu är tid för bättre vatten!

Sven-Erik Österberg
Landshövding vid länsstyrelsen i Norrbottens län
Ordförande i vattendelegationen i Bottenvikens vattendistrikt

BAKGRUND TILL BESLUTADE DOKUMENT

Vattendelegationen vid vattenmyndigheten för Bottenvikens vattendistrikt har den 16 december 2016 beslutat om Förvaltningsplan 2016-2021 för Bottenvikens vattendistrikt (537-14223-2016). Detta enligt 5 kap 1 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

Vattendelegationen beslutade samtidigt, enligt 3 kap 1 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, om miljökvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Bottenvikens vattendistrikt. Miljökvalitetsnormerna är föreskrivna genom Länsstyrelsen i Norrbottens län (Vattenmyndigheten för Bottenvikens vattendistrikts) föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Bottenvikens vattendistrikt (25 FS 2016:32 A 26).

Vattendelegationen har även samma dag beslutat om Åtgärdsprogram 2016-2021 för Bottenvikens vattendistrikt. Detta enligt 6 kap 1 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Åtgärdsprogrammet riktas till myndigheter och kommuner och innehåller de åtgärder som krävs för att kunna följa miljökvalitetsnormerna. Åtgärdsprogrammet ingår i förvaltningsplanen.

Dessa beslut har föregåtts av samråd enligt 2 kap 4 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. I samrådet ingick förslag till miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för Bottenvikens vattendistrikt. De synpunkter som inkom under samrådet har sammanställts i en särskild sammanställning (537-9859-2014). Vattenmyndigheten har, enligt 6 kap 11 § miljöbalken, även genomfört en miljöbedömning av åtgärdsprogrammet. I miljöbedömningen ingår en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap 12 § miljöbalken (537-9859-2014) som beslutades innan samrådet av vattendelegationen (537-9868-2014). Efter samrådet har regeringen prövat åtgärdsprogrammet enligt 6 kap. 4 § förordningen (2004:660) och beslutade 2016-10-06 (M2015/01776/Nm m.fl) om ett antal förändringar av åtgärdsprogrammet som har inarbetats i det slutliga åtgärdsprogrammet.

FÖRVALTNINGSPLAN FÖR BOTTENVIKENS VATTENDISTRIKT 2016-2021

Vattenmyndighetens förvaltningsplan är uppdelad i fem olika delar. Till detta kommer länsstyrelsens föreskrift om miljökvalitetsnormer för vatten samt ett antal bilagor. Nedan följer en kort beskrivning av förvaltningsplanens delar och deras innehåll så att du som läsare smidigt ska kunna hitta den del, eller det avsnitt i en viss del, du är intresserad av.

Del 1 – Introduktion och sammanfattning inleder hela förvaltningsplanen och sammanfattar alla delar i förvaltningsplanen inklusive åtgärdsprogrammet. Här beskrivs nätverk och roller på alla samverkansnivåer, tillsammans med en bakgrund till varför arbetet är så viktigt.

Del 2 – Vattenförvaltning 2009-2015, här hittar du alla resultat från kartläggnings- och analysarbetet. Här finns även information om principer för framtagande av miljökvalitetsnormerna. Samverkan och samråd som genomförts under den gångna sexårscykeln redovisas också. Beskrivningarna har fokus på att visa resultat medan metoder och arbetssätt återfinns i bilaga 1.

Del 3 – Övervakningsprogram 2009-2015. Den här delen visar bland annat vilken övervakning som ligger till grund för statusklassificeringen.

Del 4 – Åtgärdsprogram 2016-2021, innehåller åtgärdslistan med samtliga åtgärder riktade till myndigheter och kommuner. Du hittar även den samhällsekonomiska konsekvensanalysen av dessa åtgärder här.

Del 5 – Vattenförvaltning 2016-2021, här blickar vi framåt och tittar på vad som kan vara särskilda frågor att beakta inom vattenförvaltningen de kommande sex åren.

Till detta kommer länsstyrelsens i Norrbotten län föreskrift, 25 FS 2016:32 A 26, om **miljökvalitetsnormer för vatten** om kvalitetskrav för vattenförekomster inom vattendistriktet och de miljökvalitetsnormer som har fastställts för vattenförekomsterna inom distriktet.

Till förvaltningsplanen finns ett antal bilagor. I dessa går det att läsa allt om vilka metoder och arbetssätt som använts i statusklassificeringen, vilka krav från vattenförvaltningsförordningen som förvaltningsplanen uppfyller och vilka referenser som har använts i arbetet. Då Bottenvikens vattendistrikt även innehåller vattenförekomster som gränsar till Nordland och Troms fylken ska relevanta delar ur förvaltningsplan och åtgärdsprogram även finnas med som bilaga.

Följande bilagor följer med Förvaltningsplan för Bottenvikens vattendistrikt:

Bilaga 1. Arbetssätt och metoder

Bilaga 2. Krav enligt vattenförvaltningsförordningens bilaga 1

Bilaga 3. Ordlista

Bilaga 4. Referensmaterial

Bilaga 5. Åtgärdsprogrammets underlagsdokument

Bilaga 6. Samlad redovisning av åtgärder enligt artikel 11.3 och 11.4 i ramdirektivet för vatten

Bilaga 7A. Utdrag ur förvaltningsplan och åtgärdsprogram för Nordland och Jan Mayen vannregion, Norge

Bilaga 7B. Utdrag ur förvaltningsplan och åtgärdsprogram för Troms vannregion, Norge

Innehållsförteckning

1	Direktiv och lagar	1
1.1	Direktiv.....	1
1.2	Lagar.....	2
2	Förordningar	3
3	Domstolspraxis	5
3.1	EU-domstolen.....	5
4	Regeringen	6
4.1	Propositioner.....	6
4.2	Övriga publikationer.....	6
5	Europeiska kommissionen	7
5.1	Publikationer.....	7
5.2	Webbsida.....	7
6	Fiskeriverket	8
6.1	Föreskrifter.....	8
7	Havs- och vattenmyndigheten (HaV)	9
7.1	Föreskrifter.....	9
7.2	Vägledning och handböcker.....	9
7.3	Övriga publikationer.....	10
7.4	Webbsida.....	11
8	Kemikalieinspektionen	12
8.1	Föreskrifter.....	12
8.2	Övriga publikationer.....	12
9	Jordbruksverket	13
9.1	Föreskrifter.....	13
9.2	Övriga publikationer.....	13
9.3	Webbsida.....	13
10	Livsmedelsverket	14
10.1	Föreskrifter.....	14
10.2	Övriga publikationer.....	14
11	Länsstyrelserna	15
11.1	Föreskrifter.....	15
11.2	Övriga publikationer.....	15
11.3	Webbsida.....	16
12	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	17

12.1	Föreskrifter.....	17
12.2	Övriga publikationer	17
13	Naturvårdsverket (NV).....	18
13.1	Föreskrifter.....	18
13.2	Vägledning och handböcker	18
13.3	Övriga publikationer	18
13.4	Webbsida.....	20
14	Skogsstyrelsen.....	21
15	Statens Offentliga Utredningar (SOU).....	22
16	Statistiska centralbyrån (SCB)	23
16.1	Publikationer	23
16.2	Webbsida.....	23
17	Sveriges geologiska undersökning (SGU)	24
17.1	Föreskrifter.....	24
17.2	Vägledning	24
17.3	Övriga publikationer	24
18	Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).....	25
18.1	Publikationer	25
18.2	Webbsida.....	25
19	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI).....	26
19.1	Publikationer	26
19.2	Webbsida.....	26
20	Trafikverket (TRV).....	27
20.1	Publikationer	27
20.2	Webbsida.....	27
21	Övrigt referensmaterial	28
22	Publikationer Bottenvikens vattendistrikt	34
22.1	Samrådsdokument och samrådsredogörelser	34
22.2	Övriga publikationer	34
23	Databaser och analysverktyg.....	37

Bilaga 4. Referensmaterial

1 Direktiv och lagar

1.1 Direktiv

Art- och habitatdirektivet	Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.
Avloppsvattendirektivet	Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.
Badvattendirektivet	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2006/7/EG av den 15 februari 2006 om förvaltning av badvattenkvaliteten och om upphävande av direktiv 76/160/EEG.
Direktiv om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.
Direktiv om hållbar användning av bekämpningsmedel	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel.
Direktivet om miljökvalitetsnormer för prioriterade ämnen	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och senare upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG.
Direktivet om svavelinnehåll i fordonsbränsle införlivad i svensk lagstiftning i drivmedelslag (SFS 2011:319)	Kommissionens direktiv 2011/63/EU av den 1 juni 2011 om ändring, för anpassning till tekniska framsteg, av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen.
Dricksvattendirektivet	Rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten.
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/10/EG	Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/10/EG av den 11 mars 2008 om ändring av direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument, vad gäller kommissionens genomförandebefogenheter
Fiskvattendirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/44/EG av den 6 september 2006 om kvaliteten på sådant sötvatten som behöver skyddas eller förbättras för att upprätthålla fiskbestånden (Text av betydelse för EES)
Fågeldirektivet	Rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.
Grundvattendirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG av den 12 december 2006 om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring.
Havsmiljödirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi).
Havsplaneringsdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering.

Industriutsläppsdirektivet (IED)	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar).
IPPC-direktivet	Rådets direktiv 96/61/EG av den 24 september 1996 om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar.
Nitratdirektivet	Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket.
Ramdirektivet för vatten (vattendirektivet)	Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.
Skaldjursdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/113/EG av den 12 december 2006 om kvalitetskrav för skaldjursvatten (kodifierad version).
Tilläggsdirektiv till Dricksvattenutredningen	Sveriges Riksdag. Kommittébeteckning: L2013:02
Tilläggsdirektiv till prioämnesdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/39/EU om ändring av direktiven 2000/60/EG och 2008/105/EG vad gäller prioriterade ämnen på vattenpolitikens område.
Översvämningsdirektivet	Europaparlamentets och Rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker.

1.2 Lagar

Miljöbalk (1998:808). Svensk författningssamling 1998:808.

Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778).

Lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412).

Plan- och bygglag (SFS 2010:900).

Drivmedelslag (SFS 2011:319).

2 Förordningar

Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899).

Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll (SFS 1998:901).

Förordning om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905).

Förordning om miljöhänsyn i jordbruket (SFS 1998:915).

Förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (SFS 1998:940).

Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (SFS 1998:1252).

Förordning om vattenverksamhet m.m. (SFS 1998:1388).

Förordning om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (SFS 2001:554).

Förordning om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (SFS 2004:660). Även kallad vattenförvaltningsförordningen (VFF).

Förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Förordning om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter (SFS 2004:989).

Förordning om växtskyddsmedel som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur (SFS 2006:1010).

Förordning med instruktion för Kammarkollegiet (SFS 2007:824).

Artskyddsförordning (SFS 2007:845).

Förordning med länsstyrelseinstruktion (SFS 2007:825).

Förordning med instruktion för Läkemedelsverket (SFS 2007:1205).

Badvattenförordning (SFS 2008:218).

Förordning med instruktion för Sveriges geologiska undersökning (SFS 2008:1233).

Förordning med instruktion för Kemikalieinspektionen (SFS 2009:947). Förordning om översvämningsrisker (SFS 2009:956).

Förordning om ändring i förordningen (2008:1002) med instruktion för samhällsskydd och beredskap (SFS 2009:957).

Förordning med instruktion för Skogsstyrelsen (SFS 2009:1393).

Miljö tillsynsförordning (SFS 2011:13).

Förordning med instruktion för Havs- och vattenmyndigheten (SFS 2011:619).

Förordning om ändring i förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (SFS 2011:632).

Förordning om ändring i förordningen (2009:956) om översvämningsrisker (SFS 2012:587).

Förordning med instruktion för Naturvårdsverket (SFS 2012:989).

Industriutsläppsförordning (SFS 2013:250).

Miljöprövningsförordning (SFS 2013:251).

Förordning om förbränning av avfall (SFS 2013:253).

Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).

Förordning med instruktion för Riksantikvarieämbetet (SFS 2014:1585).

3 Domstolspraxis

3.1 EU-domstolen

C-461/13 Weserdomen

4 Regeringen

4.1 Propositioner

Proposition 1997/98:45. Miljöbalk (s. 169, Miljöbalkskedjan).

Proposition 2009/10:184. Åtgärdsprogram och tillämpningen av miljökvalitetsnormer (s. 42).

Proposition 2009/10:212 Ny gränsälvöverenskommelse med Finland

Proposition 2016/17:1. Budgetpropositionen för 2017. Förslag till statens budget för 2017, finansplan och skattefrågor. Finansdepartementet 2016.

4.2 Övriga publikationer

Regeringen (2012). Regeringens skrivelse 2012/13:51, Mål för friluftslivspolitik. Regeringskansliet (2016a). Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Bilaga 3 till regeringsbeslut 2016-04-07 (Fi2016/01355/SFÖ). Svensk översättning av FN:s Transforming our world: The 2030 agenda för sustainable development.

Regeringen (2016b). Energiöverenskommelse. Överenskommelse om den svenska energipolitiken. Ramöverenskommelse mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet de gröna, Centerpartiet och Kristdemokraterna 2016-06-10.

Regeringen (2016c) Prövning av vattenmyndigheternas förslag till åtgärdsprogram för 2015-2021 enligt förordningen(2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. M2015/01776/Nm m.fl.

5 Europeiska kommissionen

5.1 Publikationer

Europeiska kommissionen (2003a). WFD Guidance Documents. Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance document n.o 1. Economics and the Environment – The Implementation Challenge of the Water Framework Directive (CIS-guidance document).

Europeiska kommissionen (2003b). WFD Guidance Documents. Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance document n.o 5. Transitional and Coastal Waters (CIS-guidance document).

Europeiska kommissionen (2003c). WFD Guidance Documents. Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance document n.o 10. River and lakes – Typology, reference conditions and classification systems (CIS-guidance document).

Europeiska kommissionen (2009a). WFD Guidance Documents. Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance document n.o 20. Exemptions to the environmental objectives (CIS-guidance document).

Europeiska kommissionen (2014). A Sustainable Blue Growth Agenda for the Baltic Sea Region. Brussels, 16.5.2014, SWD(2014) 167 final.

Europeiska kommissionen (2015). MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET. Ramdirektivet för vatten och översvämningdirektivet: åtgärder för att nå ”god status” för EU:s vatten och minska översvämningriskerna. Brussels, 9.3.2015 COM (2015) 120 final.

Europeiska kommissionen (2015). Commission Staff Working Document, Report on the progress in implementation of the Water Framework Directive Programmes of Measures, accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament and the Council: The Water Framework Directive and the Floods Directive: Action towards the “good status” of EU water and to reduce flood risks, (SWD (2015) 50 final).

WRc (2015). Assessment of Member States’ progress in the implementation of Programmes of Measures during the first planning cycle of the Water Framework Directive. Member State Report: Sweden (SE). Mars 2015.

5.2 Webbsida

Europeiska kommissionen (2015). What is the EU doing? EU Adaptation Strategy Package. April 2013. Hämtad 2015 från: http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/documentation_en.htm

6 Fiskeriverket

6.1 Föreskrifter

Fiskeriverkets föreskrifter om genetiskt modifierade vattenlevande organismer (FIFS 2004:2).

7 Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

7.1 Föreskrifter

Havs- och vattenmyndighetens Författningssamling. Fiskeriverkets föreskrifter om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar (FIFS 2011:13).

Havs- och vattenmyndighetens kartläggningsföreskrifter (HVMFS 2011:14).

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14).

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2013:19).

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2015:4).

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2015:26) om övervakning av ytvatten.

7.2 Vägledningar och handböcker

HaV (2008). Övervakning av ytvatten - Handbok för tillämpningen av 7 kap. 1 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:11) om övervakning av ytvatten enligt nämnda föreskrift. Handbok 2008:2. ISBN 978-91-620-0152-0.

HaV (2013). Vägledning för badvatten enligt direktiv 2006/7/EG (EU-badvatten).

HaV (2014a). Vägledning för 4 kap. 9-10 §§ vattenförvaltningsförordningen om förlängd tidsfrist och mindre stränga krav – undantag från att nå en god status/potential till 2015. Rapport 2014:12.

HaV (2015). Vägledning och exempel för effektiv tillsyn av små avlopp. Rapport 2015:1.

HaV (2015). Vägledning för 4 kap. 3 § vattenförvaltningsförordningen om kraftigt modifierade vatten, 2015-06-08, Rapport 2015:9.

HaV (2016a). Vägledning för kraftigt modifierat vatten. Fastställande av kraftigt modifierat vatten i vattenförekomster med vattenkraft. 2016-06-02. ISBN 978-91-87025-80-8.

HaV (2016b). Miljögifter i vatten - klassificering av ytvattenstatus. Vägledning för tillämpning av HVMFS 2013:19. Rapport 2016:26. ISBN 978-91-87967-38-2.

7.3 Övriga publikationer

HaV (2012). Uppföljning av länsstyrelsernas tid för tillsyn av vattenverksamheter 2009-2011. Rapport 2012:16.

HaV (2013). Åtgärder för havs- och vattenmiljön – Rapportering av användningen av anslag 1:12 under 2013. Rapport 2014-04-15.

HaV (2013). Styrmedel för en hållbar åtgärdstakt av små avloppsanläggningar - Slutrapportering av regeringsuppdrag enskilda avlopp.

HaV (2013). Hanöbuktsutredningen. 2013-10-31.

HaV (2013). Fiskvandring – arter, drivkrafter och omfattning i tid och rum. Rapport 2013:11.

HaV (2013 a). Ekologiska flöden och ekologiskt anpassad vattenreglering- Underlag till vägledning om lämpliga försiktighetsmått och bästa möjliga teknik för vattenkraft. Rapport 2013:12.

HaV (2013 b). Anordningar för upp- och nedströmspassage av fisk vid vattenanläggningar. Rapport 2013:14.

HaV (2013d). Konsekvensanalyser av nya styrmedel för små avloppsanläggningar. 2013-09-12, s. 45.

HaV (2014b). Uppföljning av länsstyrelsernas tid för tillsyn av vattenverksamheter år 2012. Rapport 2014:5.

HaV (2014). Strategi för åtgärder i vattenkraften – Avvägning mellan energimål och miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag. Rapport 2014:14.

HaV (2014c). God havsmiljö 2020. Marin strategi för Nordsjön och Östersjön. Del 3: Övervakningsprogram. Rapport 2014:20.

HaV (2015). Uppföljning av länsstyrelsernas tid för tillsyn av vattenverksamheter för år 2013. Rapport 2015:4.

HaV (2015). God havsmiljö 2020. Marin strategi för Nordsjön och Östersjön. Del 4: Åtgärdsprogram för havsmiljön.

HaV (2016c). Analys av förändrad betalningsförmåga för bedömning av orimliga kostnader – Utveckling av en metod för att ge underlag till bedömningar av orimliga kostnader enligt vattenförvaltningsförordningen. Rapport 2016:1.

HaV(2016d). Näringsbelastning på Östersjön och Västerhavet 2014. Sveriges underlag till Helcoms sjätte Pollution Load Compilation. Rapport 2016:12.

7.4 Webbsida

HaV (2015g). Vattenskyddsområde ger konkret skydd. Hämtad 2015 från <https://www.havochvatten.se/hav/vagledning--lagar/vagledningar/dricksvatten-och-vattenskydd/vattenskyddsomrade.html>

HaV (2015). Miljöövervakningens metoder och undersökningstyper inom programområde Sötvatten. Hämtad 2015 från <https://www.havochvatten.se/hav/vagledning--lagar/vagledningar/miljoovervakningens-metoder-och-undersokningstyper-inom-programomrade-sotvatten.html>

HaV (2015). Export från badvattendatabasen på Havs- och vattenmyndighetens hemsida 2015-11-03.

8 Kemikalieinspektionen

8.1 Föreskrifter

Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel (KIFS 2008:3).

8.2 Övriga publikationer

Kemikalieinspektionen (2012). Samhällsekonomisk kostnad för frakturer orsakade av kadmiumintag via maten. PM 12/12.

9 Jordbruksverket

9.1 Föreskrifter

Statens jordbruksverks föreskrifter om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket (SJVFS 1999:119).

Statens jordbruksverks föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2004:62).

9.2 Övriga publikationer

Jordbruksverket (2011). Översyn år 2010 av känsliga områden enligt nitratdirektivet. Rapport 2011:1.

Jordbruksverket (2012). Tekniskt underlag Landsbygdsprogrammet 2014-2020. Rapport 2012:15.

Jordbruksverket (2013). Dränering av jordbruksmark 2013. Art.nr. JO 41 SM 1401 (SJV 2013).

Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten (2013). Svenskt fritidsfiske och fisketurism 2020.

Jordbruksverket (2014a). Översyn av nitratkänsliga områden 2014. Rapport 2014:11.

Jordbruksverket (2014b). Jonsson, B. Produktivitet – grunden för konkurrenskraft. En genomgång av grundläggande begrepp. Rapport 2014:26.

Jordbruksverket (2014c). Riktlinjer för gödsling och kalkning 2015. Art.nr. JO14:12.

Jordbruksverket (2015a). Landsbygdsprogram för Sverige år 2007-2013, Årsrapport 2014. Rapport 2015:18.

9.3 Webbsida

Jordbruksverket (2015b). Miljöinvestering för förbättrad vattenkvalitet. Hämtad 2015 från <http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/foretagsochprojektstodlandsbygd/miljoinvesteringar/forbattadvattenkvalitet.4.6ae223614dda2c3dbc473d7.html>

10 Livsmedelsverket

10.1 Föreskrifter

Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30).

Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten (LIVSFS 2013:4).

Föreskrifter om ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten (LIVSFS 2011:3).

Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten (LIVSFS 2015:3).

10.2 Övriga publikationer

Livsmedelsverket (2013a). Mikrobiologiska dricksvattenrisker, Behovsanalys för svensk Dricksvattenförsörjning – sammanställning av intervjuer och workshop. Rapport 20-2013. ISSN 1104-7089.

Livsmedelsverket (2013b). Säker dricksvattenförsörjning – en kommunal överlevnadsfråga. Dokumentation från workshops 2011-2012 med arbetsgruppen Dricksvatten och Planering inom Nationellt Nätverk för Dricksvatten.

11 Länsstyrelserna

11.1 Föreskrifter

Länsstyrelsen Västra Götaland (2007). Länsstyrelsens i Västra Götalands län föreskrift avseende förteckning över musselvatten som skall skyddas enligt förordningen (SFS 2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (14 FS 2007:554).

11.2 Övriga publikationer

Länsstyrelserna (2011). Mälaren om hundra år – förstudie om dricksvattentäkten Mälaren i framtiden. Rapport 2011:8. Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Länsstyrelsen Dalarna (2011). Historiska våtmarker i odlingslandskapet – Planeringsunderlag för anläggning och restaurering. Naturvårdsenheten. ISSN: 1654-7691.

Länsstyrelsen Norrbotten och Lapin Ympäristökeskus (2001). Puro-Tahvanainen, A., Viitala, L., Lundvall, D., Brännström, G. & Lundstedt, L. Torne älv – tillstånd och belastning/Tornionjoki – vesistön tila ja kuormitus. Länsstyrelsen i Norrbottens län rapportserie nummer 3/2001. Rovaniemi.

Länsstyrelsen Norrbotten (2006). Elfvendahl, S., Liljaniemi, P. och Salonen, N. The River Torne International Watershed – Common Finnish and Swedish typology, reference conditions and a suggested harmonized monitoring programme. Rapportserie 19/2006

Länsstyrelsen Norrbotten (2008). Luokkanen, E., Olofsson, P., Hokka, V. & Sundström, B. TRIWA II – Management of an International River Basin District – Torne River. Helsinki: The Finnish environment 10:2008 Lapland Regional Environment Centre.

Länsstyrelsen Norrbotten (2012). Lundstedt, L. & Kronholm, M. Länsstyrelsen Norrbottens län. Övervakningsprogram för Bottenvikens vattendistrikt. Dnr 537-9753-2012.

Länsstyrelsen Skåne (2012). Grundvattenkvalitet i Skåne län – Utvärdering av regional provtagning av grundvatten 2007-2010. Rapport 2012:12.

Länsstyrelsen Stockholm (1975). Asplund, Ö. Sänkta och utdikade sjöar i Stockholms län. Rapport 1975:02.

Länsstyrelsen Stockholm (2006). Vad händer med våra stränder? Deras framtid i våra händer. Rapport 2006:18.

Länsstyrelsen Stockholm (2008). Strandexploatering kring Mälaren - en förändringsstudie. Rapport 2008:28.

Länsstyrelsen Värmland (2012). Omprövning av vattendomar – Möjlig indikator för miljömålet Levande vattendrag och sjöar. Publikation 2012:13.

Länsstyrelsen Västerbotten (2014). Meddelande 5:2014.

11.3 Webbsida

Livsmedelsverket (2015). PFAS - Poly- och perfluorerade alkylsubstanser. Hämtad 2015 från <http://www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/oonskade-amnen/miljogifter/pfas-poly-och-perfluorerade-alkylsubstanser/>

12 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

12.1 Föreskrifter

MSB (2013). föreskrifter om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningrisker (riskhanteringsplaner) (MSBFS 2013:1).

12.2 Övriga publikationer

MSB (2014). Parasitutbrottet i Östersund 2010/2011 - Studie av samhällets kostnader.

MSB (2014). Sveriges strategi för oljeskadeskydd. Utarbetad av Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO).

13 Naturvårdsverket (NV)

13.1 Föreskrifter

Statens naturvårdsverks kungörelse om föreskrifter om kontroll av utsläpp till vatten- och markrecipient från anläggningar för behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse (SNFS 1990:14).

Statens naturvårdsverks kungörelse om föreskrifter om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (SNFS 1994:7).

Naturvårdsverkets förteckning över fiskvatten som ska skyddas enligt förordningen (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (NFS 2002:6).

Naturvårdsverkets föreskrifter om kartläggning och analys av ytvatten enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (NFS 2006:1).

Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport (NFS 2006:9).

Naturvårdsverkets förteckning över naturområden som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken. Upphävd alt. ersatt av NFS 2014:29 (NFS 2007:1).

Naturvårdsverkets föreskrifter om artskydd (NFS 2009:10).

Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2).

Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter. (NFS 2015:3).

13.2 Vägledningar och handböcker

NV (2007a). Kartläggning och analys av ytvatten – en handbok för tillämpning av 3 kap. 1 och §§, Förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Utgåva 1. Handbok 2007:3.

NV (2007b). Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon - En handbok om hur kvalitetskrav i ytvattenförekomster kan bestämmas och följas upp. Handbok 2007:4.

NV (2008a). Samhällsekonomisk konsekvensanalys av miljöåtgärder - Handbok med särskild tillämpning på vattenmiljö. Handbok 2008:4.

NV (2010). Handbok om vattenskyddsområde. Utgåva 1. Handbok 2010:5.

NV (2014). Kriström, B. och Bonta Bergman, M. Samhällsekonomiska analyser av miljöprojekt – en vägledning. Rapport 6628. ISBN 978-91-620-6628-4.

13.3 Övriga publikationer

NV (2006). Övergödning av Sveriges kuster och hav. Rapport 5587.

- NV (2006). Kataria, M. Miljöförbättrande åtgärder för vattenmiljöer påverkade av vattenkraft – en studie om svenska hushållens preferenser och betalningsvilja. Rapport 5656.
- NV (2007). Utpekande av ytvattenförekomster. Dnr 720-3769-07.
- NV (2008a). Skyddade områden enligt Förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, Fakta 8323, april 2008.
- Naturvårdsverket och Fiskeriverket (2008). Ekologisk restaurering av vattendrag, ISBN 978-91-620-1270-0. NV (2008). Förslag till gränsvärden för särskilda förorenande ämnen – Stöd till vattenmyndigheterna vid statusklassificering och fastställande av MKN. Rapport 5799, april 2008.
- NV (2008). Nationell strategi och handlingsplan för främmande arter och genotyper. Rapport 5910.
- NV (2008c). Undantag enligt vattenförvaltningsförordningen. Mindre stränga kvalitetskrav och tidsfrister samt statusförsämring. Remissversion 2008-07-18.
- NV (2008). Hasselström, L. Tourism and recreation industries in the Baltic Sea area. How are they affected by the state of the marine environment? - An interview study. Rapport 5878.
- NV (2009a). Kinell, G., Söderqvist, T. & Hasselström, L. Monetära schablonvärden för miljöförändringar. Rapport 6322.
- NV (2009b). Vad kan havet ge oss? Östersjöns och Västerhavets ekosystemtjänster. Rapport 5937.
- NV (2012a). Steg på vägen- Fördjupad utvärdering av miljömålen 2012. Rapport 6500. ISBN 978-91-620-6500-3.
- NV (2012b). Styrmedel för ökad rening från kommunala reningsverk -För genomförande av aktionsplanen för Östersjön och Kattegatt samt miljökvalitetsnormer för kväve och fosfor. Rapport 6521.
- NV (2012c). Metaller i sediment. Programområde Sötvatten, kust och hav. Version 1:1, 2012.
- NV (2013). Samhällsekonomisk analys av etappmål för efterbehandling av förorenade områden. Bilaga 1 NV-00336-13.
- NV (2014). Metaller och organiska miljögifter i fisk från sjöar och vattendrag. Version 1:1, 2014.
- NV (2014). Nationell plan för fördelning av statliga bidrag för efterbehandling. Rapport 6617.
- NV (2015a) Mål i sikte - Analys och bedömning av de 16 miljökvalitetsmålen i förd-

jupad utvärdering, Rapport 6662.

NV (2015b). Miljömålen - Årlig uppföljning av Sveriges miljö kvalitetsmål och etappmål 2015, Rapport 6661.

NV (2015). Styr med sikte på miljömålen – Naturvårdsverkets fördjupade utvärdering av miljömålen 2015. Rapport 6666.

13.4 Webbsida

NV (1999) Bedömningsgrunder för miljö kvalitet. Föregående rapport 4914. Hämtad 2015 från [http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Miljoovervakning/Bedomningsgrunder/](http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Miljoovervakning/Bedomningsgrunder/)

NV (2015 c). Förorenade områden. Hämtad 2015 från <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Fororenade-omraden/>

NV (2015 d). Industriutsläppsbestämmelserna. Hämtad 2015 från <http://www.naturvardsverket.se/ied>

NV (2015 e). Grundvatten av god kvalitet. Hämtad 2015 från <http://www.miljomal.se/sv/Miljomalen/Regionala/?l=19&t=Lan&eqo=9>

NV (2016). Ekosystemansatsen – en arbetsmetod för att bevara och hållbart nyttja naturresurser. Hämtad 2016-12-02 från <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Ovriga-vagledningar/Ekosystemansatsen/>

14 Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen (2006). Handbok. Från skogsbränsleuttag till askåterföring. Producerad av RecAsh - ett demonstrationsprojekt inom Life-Miljö. Bearbetad 2010.

Skogsstyrelsen (2008). Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring. Meddelande 2-2008.

Skogsstyrelsen (2013). Målbilder för god miljöhänsyn. En delleverans från Dialog om miljöhänsyn. Rapport 5-2013.

15 Statens Offentliga Utredningar (SOU)

Delbetänkande av Miljöprocessutredningen, Vattenverksamhet, s. 82 (SOU 2009:42).

Ny tid ny prövning – förslag till ändrade vattenrättsliga regler Delbetänkande av Vattenverksamhetsutredningen (SOU 2013:6).

Ny tid ny prövning - förslag till ändrade vattenrättsliga regler (SOU 2013:69)

I vått och torrt – förslag till ändrade vattenrättsliga regler. Slutbetänkande av Vattenverksamhetsutredningen (SOU 2014:35).

Tillväxt och värdeskapande - konkurrenskraft i svenskt jordbruk och trädgårdsnäring (SOU 2014:38).

Attraktiv, innovativ och hållbar – strategi för en konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsnäring. Slutbetänkande av Konkurrenskraftsutredningen (SOU 2015:15).

Klimatförändringar och Dricksvattenförsörjning. Delbetänkande av Dricksvattenutredningen (SOU 2015:51).

16 Statistiska centralbyrån (SCB)

16.1 Publikationer

SCB (2007). Vattenuttag och vattenanvändning i Sverige 2005. Redovisning för vattendistrikt och län. Art.nr. MI 27 SM 0701, ISSN 1403-8978.

SCB (2012). Utsläpp till vatten och slamproduktion 2012. Kommunala reningsverk, massa- och pappersindustri samt övrig industri. Art.nr. MI 22 SM 1401.

SCB (2013a). Miljöräkenskaper. Vattendistriktens ekonomiska strukturer och miljöpåverkan 1995–2011. MIR 2013:1.

SCB (2013b). SCB statistikdatabas. Basfakta för verksamhetsnivå enligt Företagens ekonomi efter näringsgren SNI 2007. År 2000 – 2013, nettoomsättning för SNI kod 36 och kod 37.

Statistiska centralbyrån, SCB (2015a). Jordbruksmarken användning 2015. Art.nr. JO 10 SM 1502.

16.2 Webbsida

SCB (2015b). Statistik för avrinningsområden. Hämtad 2015 från http://www.scb.se/MI0206/#c_undefined

17 Sveriges geologiska undersökning (SGU)

17.1 Föreskrifter

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om kartläggning och analys av grundvatten enligt förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (SGU-FS 2006:1).

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om övervakning av grundvatten och redovisning enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (SGU-FS 2006:2).

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om statusklassificering och miljökvalitetsnormer för grundvatten (SGU-FS 2008:2).

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om kartläggning och analys av grundvatten (SGU-FS 2013:1).

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om miljökvalitetsnormer och statusklassificering för grundvatten (SGU-FS 2013:2).

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om övervakning av grundvatten (SGU-FS 2014:1).

17.2 Vägledningar

SGU (2012). Vägledning vid prövning av gruvverksamhet, dnr 04-2288/2012.

SGU (2014). Vägledning för vattenförvaltning av grundvatten. Rapport 2014:31.

17.3 Övriga publikationer

SGU (2004). Förekomsten av sulfidhaltiga postglaciala sediment, G. Sohlenius G. med flera. Rapport 2004:9.

SGU (2009). Vattenförsörjningsplan – identifiering av vattenresurser viktiga för dricksvattenförsörjning. Rapport 2009:24.

SGU (2011). Sulfidjordar och sura sulfatjordar – vad gör SGU? Sohlenius, G. Rapport 2011:12.

SGU (2013). Bedömningsgrunder för grundvatten. Rapport 2013:01.

SGU (2015). Sulfidjordar och sura sulfatjordar i Västerbotten och Norrbotten. Sohlenius, G., Aroka, N., Wåhlén, H., Uhlbäck, J. & Persson, L. Rapport 2015:26.

18 Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

18.1 Publikationer

SLU (1998). Frykblom, P. Halved emissions of nutrients, what are the benefits? A contingent valuation method survey applied to Laholm Bay, in Questions in the contingent valuation method – five essays. PhD Thesis, Agraria 100, Department of Economics.

SLU (2003). Löfgren, S., Forsius, M. & Andersen, T. Vattens färg – Klimatbetingad ökning av vattens färg och humushalt i nordiska sjöar och vattendrag.

SLU (2004). Paulrud, A. Economic Valuation of Sport-Fishing in Sweden: Empirical Findings and Methodological Developments. Doktorsavhandling.

SLU (2011). Djodjic, F. & Kyllmar, K. Spridning av gödselmedel på åkermark. Rapport 2011:22. Institutionen för vatten och miljö.

SLU (2012). Fölster & Valinia Försurningsläget i Sveriges ytvatten 2010. Komplettering till rapport 2011:24. Underlag till utvärdering av miljömålet ”Bara naturlig försurning”. Rapport 2012:5. Institutionen för vatten och miljö.

SLU (2014). Elmquist H. & Arvidsson, J. Höstvet mot nya höjder. Rapport från Jordbearbetningen Nr 129. Institutionen för Mark och miljö i samarbetet med Odling i Balans.

SLU (2015). Huser, B.J., Löfgren, S., Markensten, H. & Fölster, J. Internbelastning av fosfor i svenska sjöar och kustområden. Rapport 2015:17. Institutionen för vatten och miljö.

SLU (2016). Huser, B.J., Löfgren, S. & Markensten, H. Internbelastning av fosfor i svenska sjöar och kustområden - En kunskapsöversikt och förslag till åtgärder för vattenförvaltningen. Rapport 2016:6. Institutionen för vatten och miljö.

18.2 Webbsida

SLU (2015). Hämtad 2015 från <http://www.slu.se/sv/webbtjanster-miljoanalys/vaxtskyddsmedel-i-miljon/ytvatten/#readMore>

19 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)

19.1 Publikationer

SMHI (2008). Sveriges sjöar. Faktablad nr 39.

SMHI (2009). Olshammar, M., Persson, T., Oneill, C. & Djodjic, F. Förbättrad beräkningsmetodik för retention av fosfor från enskilda avlopp – slutrapport. Smed Rapportnummer 28.

SMHI (2010). Sveriges vattendrag. Faktablad nr 44-2010.

SMHI (2011a). Projekt Slussen – Förslag till ny reglering av Mälaren. Rapport 2011-64.

SMHI (2011b). Ejhed H., Olshammar M., Brånvall G., Gerner A., Bergström J., Johnsson H., Blombäck K., Nisell J., Gustavsson H., Persson G. och Alavi, G. Beräkning av kväve- och fosforbelastningen på vatten och hav för uppföljning av miljökvalitetsmålet ”Ingen övergödning”. SMED Rapport Nr 56 2011.

SMHI (2015a). Framtidsklimat i Örebro län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 18, 2015.

SMHI (2015b). Framtidsklimat i Västmanlands län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 19, 2015 .

SMHI (2015c). Framtidsklimat i Uppsala län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 20, 2015.

SMHI (2015d). Framtidsklimat i Stockholms län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 21, 2015.

SMHI (2015e). Framtidsklimat i Södermanlands län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 22, 2015.

19.2 Webbsida

SMHI (2015f). SMHI:s dammregister. Hämtad 2015 från <http://www.smhi.se/klimatdata/hydrologi/sjoar-och-vattendrag/ladda-ner-data-fran-svenskt-vattenarkiv-1.20127>

20 Trafikverket (TRV)

20.1 Publikationer

TRV (2011). Vägdragvatten, råd och rekommendationer för val av miljöåtgärd. TRV rådsdokument 2011-10-11. Publikation 2011:112.

TRV (2012). Krav för vägars och gators utformning. Publikation 2012:179.

TRV (2013). TRV Handbok. Yt- och grundvattenskydd. Publikation 2013:135.

TRV (2013). Trafikverkets miljörapport 2012. Rapport 2013:135.

20.2 Webbsida

TRV (2015 a). Remibar - Fria vandringvägar för vattenlevande djur. Hämtad 2015 från <http://www.trafikverket.se/remibar>

TRV (2015 b). Vägen och vattnet. Hämtad 2015 från <http://www.trafikverket.se/om-oss/var-verksamhet/sa-har-jobbar-vi-med/Miljo-och-halsa/Landskap/Vatten-och-mark/Vagen-och-vattnet/>

TRV (2015 c). Opinion mot salt. Hämtad 2015 från <http://www.trafikverket.se/resa-och-trafik/underhall-av-vag-och-jarnvag/Sa-skoter-vi-vagar/Vintervaghallning/Vagsalt/Opinion-mot-salt-/>

21 Övrigt referensmaterial

Ahtiainen, H. (2012) Benefits of meeting the Baltic Sea nutrient reduction targets – combining ecological modelling and contingent valuation in the nine littoral states. Helsinki: MTT Agrifood Research Finland.

Alanne, M., Bergman, E., Johansson, M., Kangas, M. och Rydström, G. (2014). TRI-WA III - Skogsbrukets påverkan och vattenförvaltningen i Torneälvs internationella avrinningsområde. Forestry impact and water management in the Torne International river basin. Rapport 70/2014. Rovaniemi: Närings, trafik- och miljöcentralen i LapplandS.

Beijerinstitutet för ekologisk ekonomi (2000). Söderqvist, T. & Scharin, H. The regional willingness to pay for a reduced eutrophication in the Stockholm archipelago. Beijer discussion paper No 128.

Baltic STERN (2013). Östersjön – vårt värdefulla hav. Ekonomi för en frisk havsmiljö. Rapport 2013:4. Stockholms universitet & Havs- och vattenmyndigheten.

Bergström, L., Kirchmann, H., Djodjic, F., Kyllmar, K., Ulén, B., Liu, J., Andersson, H., Aronsson, H., Börjesson, G., Kynkäänniemi, P., Svanbäck, A. & Villa, A. (2015). Turnover and Losses of Phosphorus in Swedish Agricultural Soils: Long-Term Changes, Leaching Trends, and Mitigation Measures. *Journal of Environmental Quality*. doi:10.2134/jeq2014.04.0165

Bishop, K. med flera (2009). The effect of forestry on Hg bioaccumulation in nemo-ral/boreal waters and recommendations for good silvicultural practice. (*Ambio* 38, 373-380. Doi:10.1579/0044-7447-38.7.373).

Björk, J., Albin, M., Grahn, P., Jacobsson, H., Ardö, J., Wadbro, J., Östergren, P-O., Skärbäck, E. (2008). Recreational values of the natural environment in relation to neighbourhood satisfaction, physical activity, obesity, and well-being. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 62: e2

Blenckner, T., Österblom, H., Larsson, P., Andersson, A. och Elmgren R., (2015). Baltic Sea ecosystem-based management under climate change: Synthesis and future challenges. Volume 44, Supplement 3, pp. 507-515.

Capell, R. & Olsson, J. (2013). Future projections of nutrient fluxes to lake Mälaren (Framtida projektioner av närsaltflöden till Mälaren). *VATTEN – Journal of Water Management and Research* 69:209–220.

Ekonomistyrningsverket (2008). Statens verksamhetskostnader i nyckeltal. Rapport, Dnr: 49-893/2009.

Ekoturismföreningen (2015). Hämtad 2015 från <http://www.ekoturism.org>

Ekoturismföreningen (2015). Fler fiskevatten och jobb. Hämtad 2015-06-15 från: <http://www.ekoturism.org/nyheter/detalj.asp?ID=934>

- Ekoturismföreningen (2015). Sportfisket skapar miljardexport. Hämtad 2016-10-28 från: <http://www.ekoturism.org/nyheter/detalj.asp?ID=931>
- Enveco AB (2014). Värdet av vattenkvalitetsförbättringar i Sverige – en studie baserad på värdeöverföring. Hasselström L., Johansson K., Kinell G., Soutukorva, Å., och Söderqvist, T. Rapport 2014:1.
- Evans, C.D., Chapman, P.J., Clark, J.M., Monteith, D.T., Cresser, M.S., (2006). Alternative explanations for rising dissolved organic carbon export from organic soils. *Global Change Biology* 12, 2044-2053.
- Fredman, P. & Margaryan, L. (2014). The supply of Nature-based Tourism in Sweden, A National Inventory of Service Providers, Etour report 2014:1.
- Grahn, P. & Stigsdotter, U. (2003). Landscape planning and stress. *Urban Forestry and Urban Greening*, 2: 1 – 18.
- Greppa Näringen (2011). Ett decennium av råd - som både lantbruket och miljön tjänar på. Greppa Näringens 10 års-jubileum.
- Gustafsson, J.P., Tiberg, C., Edkymish, A., Kleja, D.B. (2011). Modelling lead(II) sorption to ferrihydrite and soil organic matter. *Environmental Chemistry* 8, 485-492.
- Havsmiljöinstitutet (2015). Samhällsfenomen och åtgärder mot övergödning av havsmiljön. Göteborg (ICES 2015:6).
- Havsmiljöinstitutet (2016). Changes in four societal drivers and their potential to reduce Swedish nutrient inputs into the sea. Rapportnummer 2016:3.
- Havsmiljöinstitutet (2016). Lindegarth m.fl. Ecological assessment of Swedish water bodies. Development, harmonization and integration of biological indicators. Final report of the research programme Waters. Waters report no 2016:10.
- Heinimaa, S. & Pursiainen, M. (2010). Flod- och signalkräftans livscykel och utbredning – litteraturöversikt. Finland, Rapport 2010:6.
- Helsinki Commission. Helcom (2007). Baltic Sea Action Plan (BSAP). Hämtad 2015 från: <http://www.helcom.fi/baltic-sea-action-plan>
- Huser, B.J., Kohler, S.J., Wilander, A., Johansson, K., Fölster, J. (2011). Temporal and spatial trends for trace metals in streams and rivers across Sweden (1996-2009). *Biogeosciences* 8, 1813-1823.
- Hushållningssällskapet Skåne och Länsstyrelsen i Skåne län (2014). Johansson, G.A., Jonasson, L., Rosenqvist, H. och Yngwe, K. (red.). Skånskt lantbruk – En blick in i framtiden till år 2025.
- Håkansson, C. (2009). Cost and benefits of improving wild salmon passage in a regulated river. *Tidskrift: Journal of Environmental Planning and Management*, ISSN

0964-0568, E-ISSN 1360-0559, Vol. 52, nr 3, s.345-363.

IVL, Svenska miljöinstitutet (2012). Pihl Karlsson, G., Akselsson, C., Hellsten, S., Kronnäs, V. & Karlsson, P. E. Tillståndet i skogsmiljön i norra Sverige. Resultat från Krondropps nätet t.o.m. september 2011. Rapport B 2046.

IVL, Svenska miljöinstitutet (2012). Pihl Karlsson med flera. Kvävedepositionen till Sverige, Jämförelse av depositionsdata från Krondropps nätet, Luft- och nederbördskemiska nätet samt EMEP. Rapport B2030.

IVL, Svenska miljöinstitutet (2013). Pihl Karlsson med flera. Krondropps nätets övervakning av luftföroreningar i Sverige – mätningar och modellering. Rapport B2095.

Johansson, P-O. & Kriström, B. (2011). A blue-print for a cost-benefit analysis of a water use conflict: hydroelectricity versus other uses. Ingår i: *Modern Cost-benefit Analysis of Hydropower Conflicts* / [ed] Johansson, P-O. & Kriström, B., CHEL-TENHAM: Edward Elgar Publishing, s. 35-64.

Johansson, P-O. & Kriström, B. (2012) . Omreglering så att (nästan) alla blir vinnare – exemplet vattenkraft. *Ekonomisk debatt*, nr 8 2012, årgång 40.

Johansson, P-O. & Kriström, B. (2013). Chapter 2 – The Dönje Hydropower Scenario. *Evaluating Water Projects*, SpringerBriefs in Economics, DOI: 10.1007/978-3-642-36790-8_2.

Kammarkollegiet (2013). Kammarkollegiets strategi för genomförande av vattenförvaltningens uppgifter gällande fysisk påverkan, dnr 4.1-5437-10, 15 oktober 2013.

Korsfeldt, T. & Linton, S. (2011). Vattenkraftens roll i ett hållbart energisystem. Slutrapport från Vattenkraftutredningen.

Lantbrukarnas riksförbund, LRF (2014). Äga och förvalta diken och andra vattenanläggningar i jordbrukslandskapet.

Luleå tekniska universitet (2002). Sundqvist, T. Quantifying non-residential preferences over the environmental impacts of hydropower in Sweden: A choice experiment approach. In *power generation choice in the presence of environmental Externalities*. Doktorsavhandling, 2002:26.

Maas, J., Verheij, R.A., Groenewegen, P.P., de Vries, S. & Spreeuwenberg, P. (2005). Evidence based public health policy and practice. Green space, urbanity, and health: how strong is the relation? *Journal of Epidemiology and Community Health* 60:587-592.

Miljömålsrådet (2010). Miljömålen. Svensk konsumtion och global miljöpåverkan. Miljömålsrådets uppföljning av Sveriges miljömål. de Facto 2010. ISBN 978-91-620-1280-9.

Mitchell, R. & Popham, F. (2008). Effect of exposure to natural environment on

health inequalities: *The Lancet*, 372: 1655–1660.

Monteith, D.T., Stoddard, J.L., Evans, C.D., de Wit, H.A., Forsius, M., Høgåsen, T., Wilander A., Skjelkvåle, B.L., Jeffries, D.S., Vuorenmaa, J., Keller, B., Kopáček, J. & Vesely, J. (2007). Dissolved organic carbon trends resulting from changes in atmospheric deposition chemistry. *Nature*. 450:22 s. 537-541.

MTT Agrifood Research Finland (2012). Ahtiainen, H., Hasselström, L., Artell, J., Angeli, D., Czajkowskib, M., Meyerhoff, J., Alemu, M., Dahlbo, K., Fleming-Lehtinen, V., Hasler, B., Hyytiäinen, K., Karlõseva, A., Khaleeva, Y., Maar, M., Martinsen, L., Nõmmann, T., Oskolokaite, I., Pakalniete, K., Semeniene, D. Smart, J., Söderqvist, T. Benefits of meeting the Baltic Sea nutrient reduction targets – combining ecological modelling and contingent valuation in the nine littoral states. Discussion paper 1:2012.

Naturhistoriska riksmuseet, NRM (2015). Övervakning av metaller och organiska miljögifter i marin biota. Bignert, A., Danielsson, S., Faxneld, S., Nyberg, E., Vasileiou, M., Fång, J., Dahlgren, H., Kylberg, E., Staveley Öhlund, J., Jones, D., Stenström, M., Berger, U., Alsberg, T., Kärström, A.S., Sundbom, M., Holm, K., Eriksson, U., Egebäck, A.L., Haglund, P., Kaj, L. Rapport 2:2015.

Naturresursinstitutet (2015). Laxfångsten i Torne älv når nytt rekord. Hämtad 2015 från <http://www.luke.fi/sv/tiedote/laxfangsten-i-torne-alyv-nar-nytt-rekord/>

Naturskyddsföreningen (2015). Miljöanpassningar i vattenkraften skapar jobb i glesbygd. Hämtad 2015 från <http://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/miljoanpassningar-i-vattenkraften-skapar-jobb-i-glesbygd>

Närings, trafik- och miljöcentralen i Lappland (2014). Alanne, M., Bergman, E., Johansson, M., Kangas, M. & Rydström, G. TRIWA III - Skogsbrukets påverkan och vattenförvaltningen i Torneälvs internationella avrinningsområde. Forestry impact and water management in the Torne International river basin. Rapport 70/2014. Rovaniemi.

Näringslivets Regelnämnd (2011). Miljöfarlig verksamhet – tillsyn och avgifter. Delrapport 3 om regelförenkling på kommunal nivå – undersökning av Sveriges kommuner.

P4 Gotland (2014). Visby får dricksvatten från havet. Hämtad 2014 <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=94&artikel=5795428>

©RESURS AB (2011). TEM ®. Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av turismen i Sorsele kommun – Inklusive åren 1996 och 2011.

Skjelkvåle, B.L., Stoddard, J.L., Andersen, T., 2001. Trends in surface water acidification in Europe and North America (1989-1998). *Water Air and Soil Pollution* 130, 787-792.

Smittskyddsinstitutet (2011). *Cryptosporidium* i Östersund - Smittskyddsinstitutets

arbete med det dricksvattenburna utbrottet i Östersund 2010-2011.

Stockholm Environment Institute, SEI (2011). Rudberg, P. Constant Concessions Under Changing Circumstances: the Water and Renewable Energy Directives and Hydropower in Sweden.

Svenskt Vatten (2013). Skydda dricksvattnet! – Vi behöver fler och bättre vattenskyddsområden. Maj 2013 (Meddelande M138).

Svenskt vatten, taxestatistik (2014 a). Hämtad 2015 från: [http://www.svensktvatten.se/Documents/Kategorier/Statistik/Taxestatistik/Kommentarer%20till%202014%20%20%20%20taxestatistik.pdf](http://www.svensktvatten.se/Documents/Kategorier/Statistik/Taxestatistik/Kommentarer%20till%202014%20%20%20%20%20taxestatistik.pdf)

Svenskt vatten (2014 b Vombsjön och Mälaren). Hämtad 2015 från: <http://www.svensktvatten.se/Global/Avlopp%20och%20milj%c3%b6/Sammanfattning%201%c3%a5ng.pdf>

Svenskt vatten (2015). Hämtad 2015 från: <http://www.svensktvatten.se/Vattentjanster/Management/VASS/Taxa/>

Svenskt Vatten Utveckling (2014). Löfmarck, A. & Svensson, M. Samhällsekonomisk värdering av rent vatten. Fallstudier av Vombsjön och Mälaren. Rapport 2014-14.

Sveriges officiella statistik (2014). Ekologisk växtodling 2014. Art.nr. JO 13 SM 1501.

Sveriges Riksdag (2013a). Dammsäkerhet. Förvarsutskottets betänkande 2013/14:FöU8.

Sweco (2013b). Ekonomiska och sociala drivkrafter i vattendistriktet fram till 2021, Kompletterad med branschspecifika kommentarer. Rapport: 1178014000.

TemaNord (2014). Magnussen, K., Hasler, B. och Zandersen M. Ecosystem services - In Nordic freshwater Management. Rapport 2014:561.

The Boston Consulting group/WWF (2013). Holfve, M., Mathiasson, N., Stömberg, M., Lind, F., Källström, N., Öberg, J., Tidebrant, P., Seppä, T. Turning adversity into opportunity. A business plan for the Baltic sea.

Tillväxtverket (2014). Utländska besökares aktiviteter. Hämtad 2016-10-28 från: <http://tillvaxtverket.se/statistik/vara-undersokningar/resultat-fran-turismundersokningar/2015-03-10-utlandska-besokares-aktiviteter.html>

Tillväxtverket (2015). Resultat från den nationella gränsundersökningen IBIS 2014, inkommande besökare i Sverige. Rapport 0188.

Tillväxtverket (2015). Hämtad 2015-05-27 från: <http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/faktaochstatistik/turism/inkommandebesokareibis.4.3453fc5214836a9a472a81ed.html>

- Tillväxtverket (2016). Fakta om svensk turism 2015. ISBN 978-91-87903-60-1.
- Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI (2011) alt. Linderber, A., Lusua, J. och Nevhage, B. Cryptosporidium i Östersund vintern 2010/2011. Konsekvenser och kostnader av ett stort vattenburet sjukdomsutbrott. Rapportnummer FOI-R--3376—SE.
- Totalförsvarets forskningsinstitut och Livsmedelsverket (2011). Lindberg, A., Lusua, J. & Nevhage, B. Cryptosporidium i Östersund vintern 2010/2011. Användarrapport.
- Umeå kommun (2015). Umeå kommuns kust - En rapport om Umeå kommuns kustvikar och deras ekologiska status.
- VAS-rådet (2009). Morrison, G. Mälarens värde 40 000 000 000,00 - En förstudie av det potentiella värdet av Mälarens ekosystemtjänster och sociotekniska systemtjänster, samt dess värde för människans välbefinnande. Kommunförbundet Stockholms län, rapport nr 8.
- Winterdahl, M., Futter, M., Kohler, S., Laudon, H., Seibert, J., Bishop, K., 2011. Riparian soil temperature modification of the relationship between flow and dissolved organic carbon concentration in a boreal stream. *Water Resources Research* 47.
- Worrall, F., Burt, T.P., 2007. Flux of dissolved organic carbon from UK rivers. *Global Biogeochem Cy* 21.
- WWF, Sportfiskarna, Älvräddarna och Naturskyddsföreningen (2015). Jonsson, M. Rikedomar runt rinnande vatten. De ekonomiska värdena av en miljöanpassad vattenkraft.
- Wällstedt, T., Björkvald, L., Gustafsson, J.P. (2010). Increasing concentrations of arsenic and vanadium in (southern) Swedish streams. *Appl Geochem* 25, 1162-1175.
- Åkerblom, S., Meili, M., Bringmark, L., Johansson, K., Kleja, D.B. och Bergkvist, B. (2008). In *Water, Air and Soil Pollution. Partitioning of Hg Between Solid and Dissolved Organic Matter in the Humus Layer of Boreal Forests*. 189(1-4). s.239-252. DOI:10.1007/s11270-007-9571-1
- Ånge kommun (2015). Kräftprojektet - ett unikt fiskevårdsprojekt. Hämtad 2015 från: <http://www.ange.se/ange/1234.html>

22 Publikationer Bottenvikens vattendistrikt

22.1 Samrådsdokument och samrådsredogörelser

Arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor i Bottenvikens vattendistrikt inför arbetet med förvaltningsplan 2015-2021

Behovsbedömning, omfattning och detaljeringsgrad av miljökonsekvensbeskrivningen för Bottenvikens vattendistrikt med anledning av miljöbedömning av åtgärdsprogram 2015-2021. Dnr: 537-9702-2012.

Samrådsredogörelse för Arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2015-2021 i Bottenvikens vattendistrikt. Länsstyrelsen i Norrbottens län. 2013-10-24. Dnr: 537-9701-2012

Förslag på förvaltningsplan för Bottenvikens vattendistrikt 2015-2021

Förslag till miljö kvalitetsnormer för Bottenvikens vattendistrikt 2015-2021. Digital utgåva.

Förslag på åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2015-202. Dnr: 537-9859-2014

Miljökonsekvensbeskrivning av förslag till åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2015-202. Dnr: 537-9859-2014

Särskild samrådssammanställning av inkomna synpunkter och hur de har hanteras efter vattenförvaltningens samråd 2014-2015 om miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för Bottenvikens vattendistrikt. Dnr: 537-9859-2014

22.2 Övriga publikationer

Vatten vårt gemensamma ansvar – Vattenförvaltningen 2009-2015, Vattenmyndigheterna 2010

Vårt arbete med... Vattenförvaltning 2010, Vattenmyndigheterna 2010

Vårt arbete med... Vattenförvaltning 2011, Vattenmyndigheterna 2011

En liten bok om vatten, Vattenmyndigheten Västerhavets vattendistrikt, 2011 (tredje tryckningen)

Vårt arbete med... Vattenförvaltning 2012, Vattenmyndigheterna 2012

Övervakningsprogram 2012-2015 för Bottenvikens vattendistrikt. Länsstyrelsen i Norrbottens län. Dnr: 537-9753-2012

Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten – Vattenmyndigheternas förslag till strategi. Digital utgåva. Publikationsår 2013.

Hjälpredor för arbete att klassificera status, miljöproblem och påverkan, risk samt MKN och undantag. Vattenmyndigheterna i samverkan (2013). Endast digital utgåva. Hjälpredorna består av följande dokument inklusive bilagor:

- 0 - Inledning och övergripande riktlinjer
- 1a - Hjälpreda för ekologisk status
- 1b - Hjälpreda för kemisk status i ytvatten
- 1c - Hjälpreda för grundvattenstatus
- 2 - Hjälpreda för bedömning av Påverkan och Miljöproblem i ytvatten
- 3a - Risk, Ytvatten
- 3b - Risk, Grundvatten
- 4 - Hjälpreda för miljö kvalitetsnormer med undantag

Sammanställning av myndigheters och kommuners genomförda åtgärder 2010. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Sammanställning av myndigheters och kommuners genomförda åtgärder 2011. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Sammanställning av myndigheternas och kommunernas åiterrapportering av 2012 års arbete med åtgärdsprogrammen. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Sammanställning av myndigheternas och kommunernas rapportering för 2013 av Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län. Dnr: 537-13573-2013.

Sammanställning av myndigheternas och kommunernas redovisning av genomförda åtgärder 2014. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län, Dnr: 537-13096-2014.

Sammanställning av myndigheternas och kommunernas redovisning av genomförda åtgärder 2015. Vattenmyndigheterna i samverkan. Länsstyrelsen i Norrbottens län. Dnr: 537-14050-15.

Tid för bättre vatten – En skrift om vattenförvaltningen i Sverige inför samrådet 2015.

Verktyg för bättre vatten - Miljö kvalitetsnormer – bakgrund, utformning och användning (2016).

Vattenmyndigheterna (2013a). Kronholm, M., Johansson, L., Denward, M., Öhrström, P., Lagergren, R., Nandorf, E., Lindblad, A. och Gyllström, M. Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten – Vattenmyndigheternas förslag till strategi.

Vattenmyndigheterna (2013b). VMHyMo – ett samverkansprojekt för att genomföra

hydromorfologisk klassificering i sjöar och vattendrag. Länsstyrelsen Västmanlands län, dnr 537-2599-15. En samling av PM och rapporter:

- PM - Specifikation för datamängd i VMHyMo.
- Rapport - Rimlighets- och expertbedömning av ekologisk status med stöd av hydromorfologi.
- Rapport - Påverkanstryck på morfologiska förhållanden.
- Rapport - DPSIR-modellen, Ramdirektivet för vatten och hydromorfologi.
- PM – Principiella ställningstagande HyMo 2013-2014.
- PM – Förklaringstexter, morfologiska förhållanden.
- PM – Markavvattning.
- PM – Bilaga 1, Lathund konnektivitet.
- PM – Konnektivitet.
- PM – HyMoklassning.
- PM - Flottning

Vattenmyndigheterna (2013c). Gränsvatten Norge och Sverige. Strategi för internationellt samarbete

Vattenmyndigheterna i samverkan (2014) PM rörande ställningstagande gällande vattenmyndigheternas nationella arbete med gränsvatten mellan Norge och Sverige.

Vattenmyndigheterna (2015). Åtgärder mot övergödning för att nå god ekologisk status – underlag till vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2015 – 2021.

Vattenmyndigheterna (2015). Gyllström, M., Larsson, M., Mentzer, J., Petersson, JF., Cramér, M., Boholm, P. och Witter, E. Åtgärder mot övergödning för att nå god ekologisk status – underlag till vattenmyndigheternas förslag till åtgärdsprogram.

Vattenmyndigheterna (2015c). Kraftigt modifierade vatten - underlag till vattenmyndigheternas förslag till åtgärdsprogram. Publicerad på www.vattenmyndigheterna.se den 27 april, 2015.

Öhman, C., Elfvendahl, S., Lundstedt, L., Palmgren, E., (2016) Torneälvens internationella vattendistrikt. Gemensam plan för gränsöverskridande vattenförvaltning, 2016-2021. Länsstyrelsen Norrbotten, Lapplands Närings-, Trafik-, och Miljöcentral och Finsk-svenska gränssälvscommissionen.

23 Databaser och analysverktyg

Badplatsen Havs- och vattenmyndighetens informationsportal för badvattenprover.

C-EMIR Länsstyrelsernas databas EMIR (emissionsregister), innehåller information om miljöfarliga verksamheters utsläpp till miljön.

CORINE Marktäckedata Rikstäckande marktäcke- (vegetation) och markanvändningsdatabas, med användningsområden inom regional och nationell planering samt miljöövervakning och landskapsanalys.

Dammregistret Skapat av SMHI i samarbete med länsstyrelserna. Uppgifterna i dammregistret ingår nu i SVAR, Svenskt Vattenarkiv.

DGV Databasen för Grundvattenförekomster och Vattentäkter. En nationell databas för landets vattentäkter. Förvaltas och utvecklas av SGU.

Fastighetskartan Lantmäteriets fastighetskarta.

Fiskeriverket Statlig myndighet som numera är nerlagd. Ansvaret för bevarande och nyttjande av Sveriges fiskresurser har överförts till Havs- och vattenmyndigheten.

HOME vatten Hydrology, Oceanography and Meteorology for the Environment (HOME). Helhetssyn på processer och transporter av ämnen i luft, mark och vatten. HOME byggs upp av samverkande system som innehåller databaser och operationella beräkningsmodeller. SMHI är datavärd.

IVL Svenska miljöinstitutet.

Kotten Skogsstyrelsens databas.

Kustzonmodellen Kustzonsmodellen är en del i SMHI:s modellsystem för beräkning av vattenkvalitet inom svensk vattenförvaltning. Tillsammans med S-HYPE modellen på land finns modellberäknat underlag för karaktärisering och åtgärdsplaner för alla vattenförekomster i både sötvatten och kustvatten.

MAGIC-biblioteket Svenska Miljöinstitutet (IVL) tillhandahåller MAGIC-biblioteket som innehåller verktyg för att bedöma okalkade sjöar och vattendrag med avseende på försurningstillstånd och försurningspåverkan samt deras prognos för framtiden.

MIFO Metodik för Inventering av Förorenade Områden Naturvårdsverkets metodik 4918. Data samlas i nationell databas.

rAps analysverktyg Regionalt analys- och prognosystem. Utvecklat av NUTEK, tillhandahålls av SCB.

S-HYPE Hydrologisk modell som är framtagen av SMHI. Modellen används för flödesberäkningar och modellering av näringsämnen. HYPE-modellen baserar sig på indelningen av vattenförekomster som finns i SVAR (Svensk Vattenarkiv). Uppsättningen av HYPE-modellen för hela Sverige kallades för S-HYPE.

SLU Sveriges Lantbruksuniversitet.

SMED Svenska MiljöEmissionsData Konsortium inom vilket de fyra organisationerna IVL Svenska Miljöinstitutet AB, SCB (Statistiska centralbyrån), SLU (Sveriges lantbruksuniversitet), och SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut) samarbetar.

SRK Samordnad recipientkontroll Utförs i regi av vattenförbund, vattenvårdsförbund el liknande. SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) är datavärd.

SVAR Svenskt Vattenarkiv. Observationer och beräkningar lagras i SMHI:s databaser som används för olika ändamål. SVAR innehåller olika typer av vattendata.

Svenskt vatten företräder VA-verken och VA-bolagen i Sverige. Svenskt Vatten samlar in och sammanställer statistik om VA-verksamheten.

Vann-Nett (Vann-Nett Portal) är en informationsportal om vattnet i Norge. Portalen är baserad på VISS som är utvecklat av svenska vattenmyndigheter, en portal under ständig utveckling.

VISS (VattenInformationSystem Sverige) är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten. VISS förvaltas idag av Länsstyrelsen i Kalmar. I VISS finns klassningar och kartor över alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten.

Öppna data Öppna data är benämning på SGU:s nationella dataregister som är fritt tillgänglig och fri att använda. Det finns öppen data på SGU:s webbplats för ämnesområdena geokemi, grundvatten, maringeologi och miljö.

Anteckningar

A series of horizontal dashed lines for taking notes.

**Vattenmyndigheten Bottenvikens vattendistrikt
Växel 010-225 50 00**

**www.vattenmyndigheterna.se
Länsstyrelsen Norrbotten
971 86 Luleå
Växel 010-225 50 00
www.lansstyrelsen.se/norrboten**

Länsstyrelserna